

Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

DANSK
HISTORISK

Temaer (<https://www.historie-online.dk/temaer-9>)

(/)

HistorieLab (<https://www.historie-online.dk/historielab>)

Arkiv (<https://www.historie-online.dk/arkiv>)

Bliv medlem (<https://www.historie-online.dk/bliv-medlem>)

🏠 (/)

> Trafik og transport - Videnskab - Teknik ([https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik)

[videnskab-teknik](#))

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>) > Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)

> DSB Design

← [Forrige artikel \(https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/danskybyggede-motorvogne\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/danskybyggede-motorvogne)

DSB Design

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 306

Del artikel: **f**

([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/dsb-design)

[u=https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/dsb-design)

[online.dk/boger/anmeldelser-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/dsb-design)

[5-5/trafik-og-transport-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/dsb-design)

[videnskab-teknik/dsb-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/dsb-design)

[design](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/dsb-design)) **t**

([https://twitter.com/home?](https://twitter.com/home?status=.)

[status=](https://twitter.com/home?status=.). Aktiviteten kan ses

på [https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/dsb-design)

[online.dk/boger/anmeldelser-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/dsb-design)

[5-5/trafik-og-transport-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/dsb-design)

[videnskab-teknik/dsb-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/dsb-design)

design) **in**

(<http://www.linkedin.com/shareArticle?>

mini=true&url=https://www.historie-

online.dk/boger/anmeldelser-

5-5/trafik-og-transport-

videnskab-teknik/dsb-

design&title=)

Bruce Peter

DSB design. Jens Nielsen og designprogrammet 1972-1992.

Dansk Jernbaneklub 2024. 200 sider illustreret. 395 kr.

Af Kresten Søe

Ny generaldirektør varsler nye tider

Da Povl Hjelte tiltrådte som ny generaldirektør hos DSB 1970-1981 varsledes radikale ændringer i de hæderkronede statsbaner.

I hans embedsperiode gennemførtes modernisering og strukturelle ændringer af etaten bl.a. med indførelse af intercitytog i fast køreplan, men sidst og bestemt ikke mindst tiltrak en gennemgribende modernisering af DSB's visuelle profil de rejsendes opmærksomhed. Det velkendte vingehjul, de traditionelle skrifttyper og materiellets rødbrune bemaling veg allerede i 1972 for moderne skrift på højrrøde Intercitytog trukket af rød/sorte lokomotiver bemanded med personale i brune og orange uniformer.

Kort sagt fik DSB et nyt landsdækkende image, der nu blev oplevet og diskuteret af hele befolkningen.

En gennemgribende bred visuel fornyelse

DSB's designprogram gik dog langt videre, idet intentionen var at udtrykke et behageligt og letgenkendeligt rejsemiljø, som fremstod som et samlet hele lige fra stationer til rullende materiel.

Lanceringen af begrebet, der kaldes et "corporate image", der i datiden ellers kun var kendt i store multinationale foretagender, var nu for første gang i spil i en stor dansk statsorganisation.

DSB dækkede hele landet, og derfor kom DSB's grafiske til skue i både stationsarkitektur, design af lokomotiver og vogne, færger, uniformer, catering, plakater og øvrig kunstneriske udsmykning i form af et letgenkendeligt miljø for både rejsende, etatens ansatte personel og befolkningen som helhed. Herudover opnåede det nye designprogram også international bevågenhed.

Jens Nielsen som drivkraft bag DSB's nye image

Drivkraften bag DSB designprogram var arkitekt Jens Nielsen, - bogens hovedperson og den reelle drivkraft og chef bag designrevolutionen. Det var således ham, der sammen med sine folk de næste 20 år frem satte et nyt markant aftryk på DSB's fremtræden i offentligheden.

Inspirationen var for en stor del hentet fra Storbritannien, hvor British Rail seks år tidligere havde påbegyndt et lignende program.

Jens Nielsen videreførte derudover også den bygningsbevarings- og restaureringsindsats, som forgængerne havde påbegyndt og inddrog i udsmykningen her fx plakatsier af kendte kunstnere som Per Arnoldi og Rasmus Nillemann.

Indhold og illustrationer

Bogen er baseret på omfattende research og interviews med Jens Nielsen kolleger og samarbejdspartnere. Den er oversat fra engelsk efter et værk af Bruce Peter, som er professor i designhistorie og forfatter til en del andre bøger om arkitektur-, design- og transporthistorie - bl.a. om DSB's færger.

Bogen er inddelt i 10 kapitler. Først efter forordet et rammekapitel. Derefter et kapitel om Jens Niensens baggrund og ansættelse hos DSB. Kapitel 3 indeholder den historiske udvikling af Danmarks jernbaner. Kapitel 4 er om jernbanedesign i Storbritannien og USA og deres konsekvenser for DSB, mens kapitel 5 omhandler udvikling og implementering af DSB's eget nye design. Herefter følger kapitel 6 om DSB's nye tog til 1980'erne. I kapitel 7 står læseren til søs med designprogrammet for DSB's færgeflåde, mens kapitlet herefter er helliget DSB design og postmodernisme.

Endelig afsluttes bogen med kapitel 9 om 1990'er-generationen af tog og kapitel 10 med epiløg og konklusioner.

Fremstilling og målgruppe

Fremstillingen er informativ og kommer godt om rundt emnets mange aspekter og DSB's og Jens Niensens baggrund, inspiration i forhold til implementeringens mange udtryk og betydning for statsbanerne image.. Overalt udbygges fremstillingen såvel visuelt som informativt med bogens mange smukke atmosfæremættede farvefotos.

Men når dette er sagt, så fremstår teksten vel koncentreret, til dels knudret, opremsende/tør og unødigt detaljeret - især omkring teknikken.

Oversætteren har for mig virkelig været udfordret, men trods arbejdet her vil netop tilgængeligheden indskrænke den potentielle målgruppe og få en del af de mere alment interessere til at falde fra og derved afgrænse den primære målgruppe til viderekommende designinteressere og deciderede jernbaneentusiaster.

Lidt synd, for bogen har i modsætning til emnets mange andre jernbanerelaterede udgivelser en noget bredere tilgang til sit emne. Her tænkes på et potentielt publikum inden for design, arkitektur, erhvervshistorie og markedsføring i mere bred forstand.

Selv om bogen mest går på beskrivelse og evaluering, så rummer den dog også mere kritiske betragtninger fx på de brune leverpostejfarvede uniformer og Jens Nielsens mandsdominerede team, der hverken gav deres få kvindelige kolleger anerkendelse eller frirum.

[HlStorie-online.dk, den 4. december 2024]

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/danskbyggede-motorvogne>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

BRIGGEN CLAUS AF FANØ

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/brigg-claus-af-fanoe>)

DEN SEJLENDE KULTURARV

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/trafik-og-transport-videnskab-teknik/den-sejlende-kulturarv>)

GAMLE SPORVOGNE FÅR NYT LIV

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/museer/gamle-sporvogne-faar-nyt-liv>)

En blodig december i 1944

Erik Ingemann Sørensen fortæller videre om tiden op til Danmarks befrielse 1945

(<https://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/80-aret-for-danmarks-befrielse/en-blodig-desember-i-1944>)

Søfartshistorien i Aabenraa

Stor donation sikrer Museum Sønderjyllands arbejde med søfartshistorien

(<https://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/soefartshistorien-i-aabenraa>) (<https://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/museumsnumre/museumsnumre-105-telefon>)

Museumsnumre 105 - Telefon

Ole Mortensøn fortæller om telefonens udvikling

(<https://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/museumsnumre/museumsnumre-105-telefon>)

